

18 octombrie 2022

CEPEJ-SATURN(2021)11REV2

**COMISIA EUROPEANĂ PENTRU EFICIENȚA JUSTIȚIEI
(CEPEJ)**

GRUPUL DE LUCRU PRIVIND GESTIONAREA TIMPULUI JUDICIAR (CEPEJ-SATURN)

Chestionar privind analiza duratei procedurilor civile

Această traducere a fost realizată cu sprijinul financiar al Uniunii Europene și al Consiliului Europei. Conținutul său este responsabilitatea exclusivă a Consiliului Europei și nu reflectă neapărat punctele de vedere ale Uniunii Europene.

Traducere cofinanțată
de Uniunea Europeană

ANALIZA DURATEI PROCEDURILOR CIVILE				
Descrierea acțiunii: Obiectivul general al acestei acțiuni este de a analiza durata procedurilor civile, cu accent pe detectarea posibilelor întârzieri și pe identificarea motivelor apariției acestora. Analiza poate contribui, într-o perspectivă pe termen lung, la elaborarea de măsuri pentru soluționarea întârzierilor. Grupul de lucru al CEPEJ privind gestionarea timpului judiciar (CEPEJ-SATURN) va colecta informații privind procedurile judiciare în materie civilă de la statele membre ale Consiliului Europei și observatori. Acesta este un prim pas înainte de a pregăti linii directoare pentru a îmbunătăți durata totală a procedurilor civile în diferite sisteme judiciare, utilizând exemple concrete din practicile existente. Acest chestionar urmărește să identifice care sunt termenele "legale" pentru parcurgerea etapelor individuale ale unei proceduri standard/ordinare, durata lor reală sau estimată în practică și de ce poate exista o diferență între aceste două aspecte (termenele legale și durata estimată). Analiza și compararea datelor colectate prin intermediul acestui chestionar ar putea ajuta la determinarea etapelor procedurale specifice în care au loc de obicei întârzieri, precum și a motivelor apariției acestora. Vă rugăm să rețineți că etapele enumerate în tabelul de mai jos au fost selectate nu numai pentru că sunt considerate comune în majoritatea sistemelor judiciare, ci și pentru că se presupune că termenele pentru aceste etape sunt prevăzute în legile/regulamentele statelor membre ale Consiliului Europei și ale observatorilor. Unele acțiuni procedurale importante nu sunt indicate ca o anumită etapă în acest chestionar (cum ar fi expertiza judiciară etc.), deoarece un număr mare de sisteme judiciare nu stabilesc termene fixe, lăsând judecătorilor sarcina de a stabili termenele de la caz la caz. Cu toate acestea, ele ar putea fi incluse în viitoarele chestionare CEPEJ care vor aborda aceste subiecte. Pentru explicații suplimentare privind terminologia și etapele procedurale, vă rugăm să consultați nota explicativă de mai jos.				
Instanța judecătorească (în cazul în care instanța dumneavoastră acționează atât în calitate de primă, cât și de a doua instanță/nivel de jurisdicție, vă rugăm să selectați o singură instanță): ☐ Prima instanță ☐ A doua instanță (de apel)	Stat:	Curtea:	Numele respondentului:	Adresa de e-mail:

Etapă procedurală	Termene prevăzute de legi/reglementări (în zile)	Date privind durata efectivă a etapei procedurale? (Dacă dispuneți de date privind durata efectivă, vă rugăm să răspundeți "da" și să furnizați datele (în zile) în această coloană. Dacă răspunsul este "nu", vă rugăm să furnizați o estimare în următoarea coloană.	Durata estimată a etapei procedurale (în zile)	Dacă există o diferență între termenele prevăzute de legi/reglementări și durata reală sau estimată în practică, vă rugăm să explicați motivele acestei diferențe.	Observații (orice alte comentarii și explicații ar fi apreciate)
Notificarea documentelor - timpul scurs între trimiterea documentelor care inițiază o acțiune în justiție de către reclamant și primirea lor de către un pârât	Zile _____ ☐ / ND/ ☐ NAP	☐ Da; Durata în zile: _____ ☐ Nu			
Depunerea unui răspuns la acțiunea în justiție din partea pârâtului - timpul scurs între primirea documentelor de inițiere a unei acțiuni în justiție de către pârât și transmiterea răspunsului său	Zile _____ ☐ / ND/ ☐ NAP	☐ Da; Durata în zile: _____ ☐ Nu			
Audierea (ședința) preliminară (sau prima audiere în unele jurisdicții) - perioada dintre primirea de către instanță a răspunsului pârâtului și audierea preliminară/prima audiere	Zile _____ ☐ / ND/ ☐ NAP	☐ Da; Durata în zile: _____ ☐ Nu			
Audierea (ședința) finală - perioada dintre audierea preliminară / prima audiere și ultima audiere	Zile _____ ☐ / ND/ ☐ NAP	☐ Da; Durata în zile: _____ ☐ Nu			

Emiterea unei hotărâri scrise după pronunțarea orală a hotărârii - intervalul de timp dintre pronunțarea orală a unei hotărâri și emiterea hotărârii scrise (versiune scurtă)	Zile _____ ☐ ND/ ☐ NAP	☐ Da; Durata în zile: _____ ☐ Nu			
Emiterea unei hotărâri scrise - perioada dintre încheierea ședinței finale și emiterea unei hotărâri judecătorești scrise	Zile _____ ☐ ND/ ☐ NAP	☐ Da; Durata în zile: _____ ☐ Nu			
Durata totală a procedurii - timpul scurs între inițierea acțiunii în justiție de către reclamant și emiterea hotărârii judecătorești scrise	Zile _____ ☐ ND/ ☐ NAP	☐ Da; Durata în zile: _____ ☐ Nu			
Introducerea unei căi de atac împotriva hotărârii primei instanțe - intervalul de timp dintre primirea hotărârii primei instanțe de către părți și introducerea unei căi de atac (apel) în fața instanței de la nivelul doi de jurisdicție	Zile _____ ☐ ND/ ☐ NAP	☐ Da; Durata în zile: _____ ☐ Nu			

NOTĂ EXPLICATIVĂ

Vă rugăm să furnizați răspunsuri care se referă la procedurile civile obișnuite (standard) și nu la o subcategorie specifică de proceduri civile, cum ar fi cererile cu valoare redusă, procedurile simplificate, litigiile de dreptul familiei sau orice altă categorie specializată de litigiu civil. O procedură civilă obișnuită ar trebui înțeleasă ca o procedură civilă generală care se aplică oricărei chestiuni juridice care nu este atribuită unei proceduri civile specializate datorită naturii cauzei. Prin urmare, aceasta ar trebui văzută ca o procedură "implicită" care s-ar aplica în cazul în care nu este prevăzută nicio procedură specifică (cum ar fi dreptul familiei, dreptul muncii, procedura de drept comercial) pentru litigiul în cauză. Cu toate acestea, în cazul în care instanța dumneavoastră se ocupă numai de proceduri civile specializate (de exemplu, comerciale, dreptul familiei), vă rugăm să răspundeți la chestionar și să furnizați datele, specificând în caseta de observații categoria de cauze de care se ocupă instanța dumneavoastră.

ÎNTREBĂRI ÎN COLOANE

Termene prevăzute de legi/reglementări - durata ar trebui să reflecte termenele legale prevăzute în legile și reglementările relevante care reglementează procedurile civile în sistemul dumneavoastră juridic. În majoritatea sistemelor, legile vor stabili un termen (durata maximă) pentru fiecare etapă procedurală (de exemplu, 60 de zile pentru emiterea unei hotărâri scrise). În cazul în care normele stabilesc durata minimă și maximă, vă rugăm să furnizați valoarea maximă în caseta de răspuns și să indicați atât valoarea minimă, cât și cea maximă în caseta de comentarii. De exemplu, acest lucru se poate întâmpla atunci când o lege stabilește termenul pentru o audiere preliminară între 30 și 60 de zile de la data primirii unei acțiuni de către un pârât. În acest caz, răspunsul la rubrica "Audierea preliminară" ar fi 60 de zile, deoarece indică valoarea maximă prevăzută, iar comentariul ar trebui să specifice că legea prevede un minim de 30 și un maxim de 60 de zile.

Date privind durata efectivă a etapei procedurale - dacă ați răspuns "da", vă rugăm să furnizați datele statistice de care dispuneți în caseta de răspuns corespunzătoare după "durata în zile". Datele din această parte ar trebui să reprezinte o valoare medie calculată pentru durata reală înregistrată între două etape în toate cauzele civile ordinare soluționate începând cu 1 ianuarie 2022 în instanța dumneavoastră. Aceste date sunt de obicei disponibile în sistemele de gestionare a cauzelor care pot înregistra etape separate.

Durata estimată a etapei descrise - dacă ați răspuns "nu" la întrebarea anterioară, vă rugăm să indicați **estimarea dumneavoastră privind timpul mediu** petrecut pentru fiecare etapă individuală a procedurii. Estimarea dvs. se poate baza pe date prelevate dintr-un eșantion de cauze sau pe experiența dvs. personală. Acest lucru se poate face prin prelevarea unui eșantion de cauze de la fiecare judecător de cauze civile (de exemplu, 10 cauze civile soluționate recent de fiecare judecător) și extragerea duratei pentru fiecare etapă din cauzelor. Atunci când datele sunt extrase, este ușor de calculat valoarea medie (însumând toate valorile extrase pentru fiecare etapă și împărțindu-le la numărul de cauze eșantionate). O altă metodă ar putea fi organizarea unei discuții de grup în cadrul căreia mai mulți judecători de cauze civile ar estima timpul necesar pentru fiecare dintre etapele procedurale enumerate într-o cauză civilă de complexitate medie (nici foarte simplă, nici complexă). Apoi, valoarea medie a estimărilor acestora ar fi calculată prin însumarea estimărilor și împărțirea la numărul de membri ai grupului de discuții.

Durata tuturor etapelor procedurale trebuie să fie prezentată în zile. Dacă aveți doar durata etapelor procedurale exprimată în luni sau săptămâni, vă rugăm să le recalculați pentru a exprima durata în zile pentru a permite comparațiile (de exemplu, 1 lună ar trebui prezentată ca 30 de zile, 4 săptămâni ca 28 de zile etc.).

Diferența dintre termenele prevăzute de legi/reglementări și durata reală sau estimată în practică - vă rugăm să menționați cele mai frecvente cauze ale întârzierilor pentru fiecare etapă și să le descrieți cât mai exact posibil.

Observații - informațiile introduse în caseta de observații ar trebui să se refere la particularitățile fiecărui sistem judiciar care pot fi utile la analiza răspunsurilor și la prelucrarea datelor. Nu este necesară completarea sistematică a acestei casete, ci doar atunci când specificul sistemului trebuie explicat pentru a permite înțelegerea corectă a datelor, în special dacă etapele procedurale din legislația națională diferă de definițiile și exemplele oferite în nota explicativă (de exemplu, momentul de la care începe să curgă termenul este diferit de momentul indicat în nota explicativă). Aceste comentarii trebuie să fie cât mai precise posibil.

Răspunsuri ND și NAP:

ND (informațiile/datele nu sunt disponibile) înseamnă că conceptul/categoria la care se face referire în întrebare există în sistemul dumneavoastră, dar nu puteți furniza răspunsul/datele (de exemplu, audierile preliminare există în sistemul dumneavoastră, dar nu puteți furniza termenul limită pentru acestea, deoarece legea nu prevede un termen limită și permite judecătorului să stabilească termene în funcție de circumstanțele fiecărui caz în parte).

NAP (nu este aplicabil) înseamnă că întrebarea nu este relevantă deoarece conceptul/categoria menționată în întrebare nu există în sistemul dumneavoastră (de exemplu, pronunțarea unei hotărâri orale nu este prevăzută ca opțiune în procedura civilă).

ETAPE PROCEDURALE

Comunicarea documentelor - durata ar trebui calculată din momentul în care un reclamant a trimis documentele (le-a predat unei instanțe/unui oficiu poștal/unui serviciu de livrare) până în momentul primirii legale de către pârât. În unele sisteme, reclamantul livrează documentele prin care inițiază o acțiune în justiție (proces, apel etc.) unei instanțe, iar instanța le transmite apoi pârâtului; în alte sisteme, reclamantul livrează documentele în cauză direct pârâtului și depune o dovadă de citare la instanță. Indiferent de modul în care sunt organizate aceste procese, respondenții la acest chestionar trebuie să furnizeze termenul prevăzut de lege și datele/estimările relevante privind durata de livrare a documentelor. În caseta de observații, sunteți invitat să furnizați informații cu privire la modul în care se realizează comunicarea actelor în jurisdicția dumneavoastră. În plus, dacă sistemul dumneavoastră utilizează posibilități de comunicare electronică între instanțe și părți (cum ar fi depunerea electronică), vă rugăm să specificați acest lucru în comentariu și să explicați, pe scurt, cum funcționează.

Depunerea unui răspuns (referință) la acțiunea în justiție de către pârât - timpul scurs între primirea legală a documentelor care inițiază o acțiune în justiție de către un pârât și depunerea răspunsului acestuia (în zile). În unele sisteme, răspunsul poate fi înaintat unei instanțe, iar apoi instanța îl înmânează celeilalte (celorlalte) părți, în alte sisteme pârâtul își înmânează răspunsul direct unui reclamant și prezintă instanței o dovadă de citare. Indiferent de modul în care sunt organizate aceste procese, respondenții la acest chestionar trebuie să furnizeze termenul prevăzut de lege și datele/estimările relevante privind durata de livrare a documentelor. În caseta de comentarii, sunteți invitați să furnizați informații cu privire la modul în care se realizează depunerea unui răspuns în jurisdicția dumneavoastră.

Audierea preliminară (sau prima audiere în unele jurisdicții) - timpul scurs între primirea de către instanță a răspunsului pârâtului sau a unei dovezi de citare și desfășurarea audierii preliminare/primele (în zile). Indiferent de modul în care această audiere este denumită în sistemul dumneavoastră (prima, preliminară, pregătitoare etc.), respondenții la acest chestionar trebuie să furnizeze termenul prevăzut de lege și datele/estimările relevante privind durata, dacă acestea există.

Audierea finală - ar trebui să includă timpul total alocat tuturor acțiunilor procedurale între audierea preliminară/prima audiere și ultima audiere. Aceasta ar trebui să includă toate audierile și timpul care a trecut între acestea, inclusiv timpul pentru obținerea diferitelor probe, cum ar fi furnizarea de expertiză judiciară, colectarea documentelor lipsă sau citarea martorilor. Având în vedere că această etapă este foarte largă și cuprinde multe acțiuni procedurale diferite, vă rugăm să detaliați în caseta de observații acțiunile care necesită cel mai mult timp și cele mai frecvente motive pentru întârzieri în această etapă a procedurii.

Emiterea unei hotărâri scrise după o pronunțarea orală a hotărârii - perioada dintre pronunțarea unei hotărâri orale și emiterea unei hotărâri scrise (versiune scurtă). Această etapă se referă numai la sistemele judiciare care au în vedere posibilitatea pronunțării unor hotărâri orale imediat după încheierea audierilor finale, cu pronunțarea unei hotărâri scrise la ceva timp după aceea. Diferența față de etapa următoare constă în faptul că, în acele sisteme judiciare în care există această posibilitate, pot exista termene mai scurte pentru pronunțarea hotărârii scrise după cea orală (de exemplu, în Austria).

Emiterea unei hotărâri scrise - timpul scurs între audierea finală și emiterea unei hotărâri scrise (în zile).

Durata totală a procedurii - timpul scurs între începerea acțiunii în justiție de către reclamant și pronunțarea hotărârii finale scrise de către instanță.

Introducerea unui recurs împotriva hotărârii primei instanțe - perioada de timp dintre primirea hotărârii primei instanțe de către părți și depunerea apelului la instanță superioară (în zile).